

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК04 ПОЛІТОЛОГІЯ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

ФАКУЛЬТЕТ Психолого-природничий факультет

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма: Політологія для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)».

Програма підготовлена на кафедрі міжнародних відносин.

Мова навчання: українська

Розробники: Опанасюк Т.А., кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин РДГУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин
Протокол від "9" вересня 2023 року № 9

Завідувач кафедри _____ (доц. Крет Р.М.)
(підпис)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету
Протокол від "____" _____ 2023 року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь спеціальність, ступінь знань, освітній	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
Модулів: 2 Змістових модулів: 4 Індивідуальне науково-дослідне завдання: - Загальна кількість годин: 120	Напрямок підготовки: 014 Середня освіта (Біологія)	Рік підготовки:	
		4-й	4-й
		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекції:	
		20 год.	8 год.
		Практичні:	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота:	
		90 год.	110
Індивідуальні завдання: -			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 5,6 год.	Освітній ступінь: бакалавр середньої освіти, вчитель біології та основ здоров'я	Вид контролю: залік	
Передумови для вивчення дисципліни (філософія, історія України, соціологія, правознавство)			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання курсу Політології є: формування у студентів наукових уявлень про владу, політичне життя, політичні процеси; формування політичної свідомості адекватної сучасним реаліям, відповідного типу політичної культури і поведінки.

Завданням вивчення дисципліни є:

- вироблення здатності та навичок розуміти, пояснювати та осмислювати політичні події;
- підвищення політичної культури і політичної свідомості майбутніх фахівців;

- оволодіння навичками аналізу конкретних політичних процесів в Україні та за кордоном;
- формування широкого кругозору, толерантності, здатності до певної творчості та сприйняття різних точок зору;
- виховання політично свідомого громадянина.

Вивчення даної дисципліни допоможе сформувати у здобувача освіти наступні **загальні компетентності**:

ЗК1 здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2 здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК3 здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5 здатність спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово.

3. Очікувані результати навчання

Згідно ОП студенти після освоєння даної дисципліни мають досягти наступних **результатів навчання**:

ПРН1 згає основні історичні етапи розвитку предметної області.

ПРН6 уміє використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.

ПРН12 усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати

- закони і закономірності політичного життя;
- основні принципи функціонування влади в суспільстві;
- механізми взаємодії різних політичних інститутів, політичних організацій;
- різновиди політичних режимів, форм правління та державного устрою;
- механізми ідеологічних процесів та формування політичної свідомості громадян.

вміти:

- аналізувати політичну ситуацію в своїй країні та у світі, спираючись на знання механізмів реалізації політичної влади та принципів діяльності основних інститутів в цій сфері;

- отримувати необхідні знання та використовувати їх в професійній та повсякденній діяльності;

- використовувати знання, отримані в ході вивчення курсу для розуміння та захисту своїх політичних прав;

- співставляти механізми здійснення влади в різних країнах, аналізувати особливості різних політичних систем;

- вміти розглядати політичні еліти та політичне лідерство як один із найважливіших елементів механізму регулювання відносин індивідів, соціальних груп та інститутів в суспільстві. види соціальних спільнот та форми соціальної взаємодії;

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна теорія та історія розвитку політології

Змістовий модуль I.

Тема 1: Політологія як наука і як навчальна дисципліна

Тема 2: Політика як соціальне явище

Тема 3: Політична влада

Модуль II. Політична система суспільства

Змістовий модуль I.

Тема 4: Політична система суспільства

Тема 5: Держава в політичній системі суспільства

Тема 6: Політичні партії та партійні системи

Змістовий модуль II.

Тема 7: Політична еліта та політичне лідерство

Тема 8: Політичні процеси

Тема 9: Політичні режими

Змістовий модуль III.

Тема 10. Світовий політичний процес та міжнародні відносини

5. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усь ого	у тому числі			
		л.	п.	інд.	с.р.		л.	п.	інд.	с.р.
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Загальна теорія та історія розвитку політології										
Змістовий модуль 1										
Тема 1.	17	2	2		6		2	1		4
Тема 2.	15	2	1		8		2			2
Тема 3.	17	2	2		6		2	1		4
Разом за модуль 1	49	6	5		20		6	2		10
Модуль 2. Політична система суспільства										
Змістовий модуль 1										
Тема 4.	12	2	1		6			1		2
Тема 5.	12	2	1		6			1		2
Тема 6.	8	2			6					
Змістовий модуль 2										
Тема 7	9	2	1		6					
Тема 8	10	2	1		7					
Тема 9	9	2			7					
Змістовий модуль 3										

Тема 10	11	2	1		8				
Разом за модуль 2	71	14	5		46		-	2	4
Усього годин:	120	20	10		62		6	4	14

6. Теми семінарських занять

Не передбачено

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Політологія як наука і як навчальна дисципліна	2
2.	Політика як соціальне явище	1
3.	Політична влада	2
4.	Політична система суспільства	1
5.	Держава в політичній системі суспільства	1
6.	Політична еліта та політичне лідерство	1
7.	Політичні процеси	1
8.	Світовий політичний процес та міжнародні відносини	1

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено

9. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Політологія як наука і як навчальна дисципліна	6
2.	Політика як соціальне явище	8
3.	Політична влада	6
4.	Політична система суспільства	6
5.	Держава в політичній системі суспільства	6
6.	Політичні партії та партійні системи	6
7.	Політична еліта та політичне лідерство	6
8.	Політичні процеси	7
9.	Політичні режими	7
10.	Світовий політичний процес та міжнародні відносини	8

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Політологія» є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом, засвоєння знань, надбання вмінь та навичок у вільний від аудиторних навчальних занять час. Самостійна робота студента складається із підготовки до семінарських та інших видів занять шляхом виконання

усного та письмового домашнього завдання. У процесі самостійної роботи студенти закріплюють навчальний матеріал, засвоєний на лекційних заняттях, а також опановують окремі програмні питання, що передбачені для самостійного вивчення. Самостійна робота з підготовки до семінарських занять здійснюється за відповідним планом, що містить до кожної теми перелік програмних питань, які виносяться на обговорення на семінарське заняття та самостійне вивчення за відповідною темою. Взявши за основу прослуханий лекційний матеріал, опрацювавши основну і рекомендовану для поглибленого вивчення літературу, студенти готують тези повідомлень, а також можуть обирати тему доповіді чи презентації її на семінарі. Дана доповідь повинна містити, крім висвітлення самої сутності виявленої студентами проблеми, обґрунтування її актуальності та власні пропозиції щодо її вирішення. Доповідь повинна стосуватися теми семінарського заняття, проте вона може охоплювати більш широке коло питань, ніж передбачаються планом семінарського заняття. Також студенти здійснюють самоконтроль своїх знань за допомогою вирішення навчальних тестів, складання логічних схем, заповнення таблиць тощо.

З навчальної дисципліни «Політологія» студенти виконують (письмово, з поданням викладачу для перевірки), такі види самостійної роботи:

1. Ознайомлення з рекомендованими джерелами і літературою до теми з підготовкою опорного конспекту питань для обговорення на семінарському занятті (студенти мають ґрунтовно опрацювати рекомендовані інформаційні джерела до теми, письмово скласти опорний конспект питань для обговорення на семінарському занятті).

2. Складання термінологічного словника до теми (термінологічний словник оформлюється рукописно чи у друкованому вигляді).

3. Розроблення структурно-логічних схем за темами (структурно-логічні схеми за темами оформлюються рукописно чи у друкованому вигляді).

4. Виконання тестових завдань (студентам слід взяти до уваги, що до кожного модуля подані по 20 тестових завдань, оформлені в два варіанти).

Окрім того, студенти повинні самостійно опрацювати окремі питання до кожної лекційної теми, оформити їх в доповідь.

10. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне завдання є додатковою частиною поза аудиторної самостійної роботи студента над навчальною дисципліною «Політологія», яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується разом із складанням підсумкового заліку із даної навчальної дисципліни.

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчальної дисципліни «Політологія». Завдання можуть мати комплексний характер і тоді до їх виконання можуть залучатися кілька студентів.

Індивідуальне завдання має практичний характер, виконується самостійно за умови консультування викладачем протягом вивчення дисципліни відповідно до графіка навчального процесу. Його виконання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни.

ІНДЗ подається у вигляді реферату (за об'ємом до 10 арк. формату А4) або мультимедійної презентації не пізніше ніж за 2 тижні до залікового модуля. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача із змістом ІНДЗ. Можливий також захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 10 хв.) або презентації. Оцінка за ІНДЗ враховується при виведенні підсумкової оцінки.

Формулювання індивідуального завдання:

індивідуальна робота студентів з політології включає:

- анотування прочитаної додаткової літератури;
- написання етюдів, есе, рефератів;
- складання термінологічних словників (тезауруса);
- бібліографічний опис літератури.

Зазначені види індивідуальної роботи виконуються письмово, тому мають відповідати вимогам наукової роботи: слідування правилам цитування з обов'язковим посиланням на автора; адекватність переказу точки зору того чи іншого автора, його поглядів, ідей, висунених проблем і положень; достовірність посилань тощо.

Методичні рекомендації щодо підготовки реферативної роботи об'ємом 12 сторінок включають дотримання певних вимог. Структура реферату складається із наступних обов'язкових елементів: - Вступна частина; - Аналіз використаної літератури (2-3 абзаци); - Характеристика обраної теми та перспективність її дослідження; - Виклад основного матеріалу; - Висновки; - Список джерел.

Теми рефератів, есе, етюдів, презентацій

1. Прогностична функція політології, її роль та місце у політичному розвитку України.
2. Соціальна структура сучасного суспільства України, тенденції його розвитку.
3. Проблеми управління державними справами у громадсько-політичних поглядах Конфуція.
4. Політичні ідеї Фоми Аквінського.
5. Теорія правової держави у політичному вченні І. Канта.
6. Принципи політичної діяльності володаря в концепції Макіавеллі.
7. Теорії поділу влади Дж. Лока та Ш. Монтеск'є.
8. Теорія суверенітету Ж. Бодена.
9. Політичні ідеї київських князів.
10. Державотворчі концепції українських гетьманів.
11. Політичні погляди М. Драгоманова.
12. Розвиток і особливості націонал-комунізму в Україні.
13. Політична наука в сучасній Україні: суспільно-політичне значення і головні тенденції розвитку.
14. Концепція поділу влади: сучасна інтерпретація.
15. Державна влада в Україні: особливості, проблеми, перспективи.
16. Засоби масової інформації як «четверта влада».
17. Основні причини зміни політичних режимів.
18. Типи політичних систем у посткомуністичних країнах: порівняльний характер.

19. Сутність та принцип правової держави в сучасному світі.
20. Громадянське суспільство та держава: питання співвідношення та взаємодії.
21. Основні тенденції розвитку сучасної держави
22. Профспілки: можливості, проблеми та результати діяльності.
23. Неформальні об'єднання: структура та роль у суспільному житті.
24. Політична культура — культура політичного мислення і поведінки.
25. Політична культура української молоді на сучасному етапі.
26. Роль Конституції у формуванні демократичного політичного режиму в Україні.
27. Проблеми і перспективи становлення громадянського суспільства в Україні.
28. Вибори та їх роль у політичному житті України. Державна влада в Україні: особливості, проблеми, перспективи.
29. Багатопартійність як основна риса партійної системи в Україні.
30. Національна безпека України.
31. Проблема політичної стабільності в сучасному світі.

11. Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання.

- МО2 – усне або письмове опитування
- МО4 – тестування;
- МО5 – командні проєкти;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться, як в усній формі під час семінарських занять, так і в письмовій – написання рефератів, доповідей, тестів, розв'язування формул, аналіз наукових джерел, заповнювання таблиць.

Контроль проводиться з лекційного матеріалу шляхом перевірки конспектів. З самостійної роботи з допомогою перевірки та захисту рефератів, повідомлення, виконання тестів та практичних завдань.

14. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання:

при усних відповідях:

- цілісність, правильність і повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мови;
- впевненість та аргументованість;
- уміння використовувати положення курсу.

При письмових завданнях:

- вірність обраних варіантів;
- власна позиція та запропоновані шляхи вирішення проблеми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів та всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C	задовільно	
64 – 73	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувач отримує залік у випадку набрання ним **60** балів за підсумками обов'язкових видів контролю. Сумарна оцінка переводиться в залікову оцінку відповідно до шкали оцінювання:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				екзамен	з алік
100	90-100	Відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	відмінно	3
89	82-89	Дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре	3
81	74-81	Добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	добре	3
73	64-73	Задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	задовільно	3
63	60-63	Достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом		

			на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
59	35- Х	F	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	незадовільно	не зараховано
1-34		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	незадовільно	не зараховано

15. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль знань здобувачів проводиться шляхом усного опитування під час практичних занять, виконання контрольних робіт, експрес-опитувань, виконання тестових завдань, завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль: залік – 8 с.

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота										Самостійне завдання/ ІНДЗ	Підсумкове модульне тестування	сума
Зміст. модуль 1		Змістовий модуль 2								10 +5+10+ 10=35	10 *2=20	00
1	2	3	4	5	6	7	8	Т 9	Т 10			
							4	4	4			

16. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Політологія» містить:

- освітньо-професійну програму підготовки бакалаврів з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»;
- опорний конспект лекцій на електронному носії;
- опорний конспект лекцій на паперовому носії;
- методичні матеріали до самостійної роботи здобувачів.

Навчальний наочний матеріал, методичні рекомендації з підготовки індивідуальних завдань і виконання самостійної роботи, презентації за темами, навчальна, методична і наукова література згідно списку, що додається. Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання для: комунікації та опитувань, виконання завдань практичної роботи, виконання завдань самостійної роботи.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Охарактеризуйте поняття політичної і державної влади.
2. Розкрийте предмет і завдання курсу «Політологія».
3. Дайте характеристику галузям політичних наук.
4. Визначте природу та проаналізуйте характерні ознаки політичної влади.
5. Визначте типи політичних систем.
6. Назвіть основні закони і категорії політології. Дайте коротку характеристику
7. Охарактеризуйте поняття суб'єкта, об'єкта та ресурсів влади.
8. Визначте основні функції політології.
9. Охарактеризуйте структуру влади та її форми.
10. З'ясуйте, які явища викликаються соціальними конфліктами.
11. Дайте коротку характеристику методам дослідження політології.
12. Охарактеризуйте поняття про легітимність влади. Які види легітимності Ви знаєте?
13. Визначте типи соціальних конфліктів.
14. Проаналізуйте яку роль політика відіграє в сучасному світі.
15. Дайте розгорнуту характеристику політичному режиму як засобу здійснення політичної влади.
16. Проаналізуйте історію зародження політичних вчень і їх розвиток в рабовласницькому суспільстві.
17. Проаналізуйте типи партійних систем.
18. Охарактеризуйте риси тоталітаризму.
19. Дослідіть концепція лідерства.
20. Проаналізуйте концепції держави Платона та Аристотеля.
21. Назвіть характерні риси авторитаризму.
22. Надайте характеристику новій політичній еліті України.
23. Проаналізуйте політичні ідеї епохи Середньовіччя.
24. Назвіть характерні риси демократії.
25. Дайте розгорнуту відповідь про види, склад та функції політичної еліти.

26. З'ясуйте місце політики у концепціях Н. Макіавеллі.
27. Дайте визначення та охарактеризуйте поняття «Політична діяльність».
28. Охарактеризуйте політичну думку епохи буржуазних революцій.
29. Визначте форми державного правління та державного устрою.
30. Проаналізуйте основні стилі діяльності політичних лідерів: авторитарний, демократичний.
31. Охарактеризуйте теорію суспільного договору Томаса Гоббса.
32. Дослідіть монархію як форму державного правління, види монархій.
33. Охарактеризуйте теорію верховенства права Джона Локка.
34. Дайте характеристику республіці як формі державного правління. Які види республік Ви знаєте?
35. Розкрийте поняття суб'єкта політики, з'ясуйте його основні якості.
36. Охарактеризуйте теорію розподілу влад Ш. Л. де Монтеск'є.
37. Дайте характеристику унітарній формі державного устрою.
38. Розкрийте зміст поняття «Демократія», назвіть її види і ознаки.
39. Охарактеризуйте концепція політики Ж. Ж. Руссо.
40. Визначте основні ознаки федеративної форми державного устрою.
41. З'ясуйте основні траєкторії формування громадянського суспільства в Україні.
42. Охарактеризуйте утопічну теорію держави Томаса Мора.
43. Які глобальні проблеми людства Ви знаєте? З'ясуйте основні шляхи їх вирішення.
44. З'ясуйте шляхи формування правової держави.
45. Дайте характеристику республіці як формі державного правління. Які види республік Ви знаєте?
46. Проаналізуйте проблеми, які впливають на формування громадянського суспільства.
47. Дайте характеристику монархії як формі державного правління. Які види монархій Ви знаєте?
48. Охарактеризуйте марксистську теорію системи політичних відносин.
49. З'ясуйте основні траєкторії формування громадянського суспільства в Україні.
50. Проаналізуйте основні форми державного правління та державного устрою.
51. Охарактеризуйте теорію завоювання Л. Гумпловича.
52. Розкрийте зміст поняття «Демократія», назвіть її види і ознаки.
53. Порівняйте теорії еліт В. Парето та Г. Моска.
54. Дайте визначення та охарактеризуйте поняття суб'єкта політики, з'ясуйте його основні якості.
55. Проаналізуйте наступні види політичних режимів: тоталітарний, авторитарний, демократичний.
56. Охарактеризуйте теорію бюрократизації суспільства М. Вебера.
57. Надайте розгорнуту відповідь про структуру влади та її форми.
58. Розгляньте політичну організацію суспільства, визначте її компоненти.
59. Проаналізуйте сутність політичної державної влади.
60. Розкрийте сутність концепції лідерства. Визначте ознаки та основні риси політичного лідера.

61. Проаналізуйте основні функції держави.
62. Дайте визначення та охарактеризуйте поняття «Політична свідомість» і «Політична культура».
63. Охарактеризуйте державу як основний інститут політичної системи.
64. Дайте визначення та охарактеризуйте поняття «політична система», «інститути політичної системи».
65. Дослідіть політичну організацію суспільства, визначте її компоненти.
66. Дайте розгорнуту характеристику державі, визначте її ознаки.
67. Визначте основні функції держави.
68. Соціально-політичні конфлікти в Україні, їх природа та сутність.
69. Місце України у світовому аполітичному процесі.

18. Рекомендовані джерела та література:

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Декларація про державний суверенітет України. – К., 1991.
2. Конституція України. – К.: Преса України, 1997.
3. Закон України від 05.03.1999 № 474-XIV «Про вибори Президента України» (зі змінами т доповненнями).
4. Закон України від 17.11.2011 № 4061-VI «Про вибори народних депутатів» (зі змінами т доповненнями).
5. Наказ МНС України від 24.01.05 р. № 40 «Концепція соціального і гуманітарного розвитку Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій».
6. Наказ МНС України від 06.03.2008 року № 177 «Про затвердження Настанови з організації соціально-гуманітарної роботи з особами рядового і начальницького складу та працівників органів і підрозділів цивільного захисту».

Базова література

1. Бебик В. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. – К., 2000.
2. Брегеда А. Ю. Основи політології: Навч. Посібник. – К.: КНЕУ, 2000.
3. Вавринчук М. П. Політологічні аспекти державного управління: навч. посіб. / М. П. Вавринчук; Головне упр. держ. служби України, Хмельниць. ун-т упр. та права. – Хмельницький: [Вид-во ХУУП], 2010.
4. Горбач О. Політологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. Горбач, Р. Демчишак. – Л.: [ЛДІНТУ ім. В. Чорновола], 2011.
5. Зелена О. Я. Політологія: плани семінарських занять та методичні поради для організації самостійної роботи студентів для студентів ОКР «Бакалавр» спеціальності 6.020301 «Філософія». – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014.
6. Іщенко М. П. Політологія: Навчальний посібник. – Черкаси, 2004.
7. Кафарський В. І. Політичні партії України: конституційно-правове регулювання організації та діяльності: Монографія. – К.: Логос, 2008.
8. Комарницький Я. Політологія: методичні матеріали до семінарських занять: навчально-методичний посібник для всіх спеціальностей / Ярослав Комарницький, Оксана Зелена. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2013.

9. Комарницький Я., Зелена О. Політологія : тексти лекцій. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012.

10. Комарницький Я., Зелена О. Політологія: методичні матеріали до семінарських занять : навчально-методичний посібник [для всіх неісторичних спеціальностей]. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2011.

11. Комарницький Я. М. Політологія: матеріали для самостійної роботи студентів заочної форми навчання. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010.

12. Кулагін Ю. І., Полурез В. І. Політологія. Практикум: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, В. І. Полурез; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010.

13. Основи політології: Навч. посіб. / За ред. М. Ф. Юрія. – К., 2003.

14. Піча В. М., Хома Н. М. Політологія. Навч. посібник. – К., 2001.

15. Політологія : навч. посіб. / [М. П. Гетьманчук та ін.] ; за заг. ред. д-ра іст. наук, проф. М. П. Гетьманчука. – К. : Знання, 2011.

16. Політологія : підручник / В. Г. Антоненко [та ін.] ; за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. – К. : Академія, 2010.

17. Політологія у запитаннях і відповідях: Навч. Посіб. / За заг. ред. К.М. Левківського. – К., 2003.

18. Політологія. Навчально-методичний комплекс. / За ред. М. П. Іщенко. – Черкаси., 2007.

19. Політологія: Підручник. / За ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенька – К., 2002.

20. Поліщук О. С. Політологія: навч. посіб. / О. С. Поліщук, О. А. Кенц. – Хмельницький: ХмЦНЦ, 2011.

21. Рудич Ф. Політологія: Підручник. К., 2006.

22. Скрипникова Л. В., Тутік Л. С., Гринчак М. О. Політологія: навч. посіб. / Л. В. Скрипникова, Л. С. Тутік, М. О. Гринчак. – К., 2014.

23. Чого хочуть українські партії? Навч. посіб. / За ред. О. Кучеренка, В. Кравченка. – Х., 2002.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua

2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.library.lviv.ua/>

3. Національна історична бібліотека України :// <http://www.dibu.kiev.ua/>

4. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>

5. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>

6. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

7. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>

8. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>